

FÅGLAR I DALARNA

utges av Dalarnas Ornitologiska Förening (DOF) och utkommer med fyra nummer per år.

Manusstopp för nästa nummer: 20/9.

Redaktör: Bertil Rahm, Björkvägen 8 B, 771 00 LUDVIKA, 0240-11348, 23523.
Ansvarig utgivare: Ulf Svensson, Halvars 7570, 771 00 LUDVIKA, 0240-37416.
Övrig redaktion: Pelle Adenäs 0240-17733, Jan-Olov Hedblad 0240-81135,
Thorild Jonsson 0240-15938 samt Lasse Persson 0240-10970.

Material till tidningen skickas till Bertil, enl adress ovan.

Medlemskap i DOF kostar 50 kr/år och då ingår Fåglar i Dalarna. Familje-
medlemskap kostar 5 kr/år och som ständig medlem betalar man 1.100 kr.
Avgiften sätts in på föreningens prenumerationskonto pg 85 46 63 - 2,
c/o Yngve Elfving, Orsagatan 9, 781 54 BORLÅNGE. Adressändringar görs
till denna adress. Yngves tel är 0243-12293.

DOF är en ideell sammanslutning för att stimulera ornitologiintresset
i Dalarna, öka förståelsen för fågelskydd samt dokumentera fågelfaunan.
DOF är en regionalavdelning till SOF (Sveriges Ornitologiska Förening),
Box 26011, 100 41 STOCKHOLM.

Föreningens adress: c/o Leif Berglund, Ångsvägen 16, 791 43 FALLIN
Ordförande: Ulf Kolmodin, Vasastigen 16, 775 00 KRYLBO, 0226-12649.

INNEHÅLL

Rapport 1989	sid 55
Gunnar Ingritz 20/11 1911 - 18/6 1990/ Gunnar Lind	78
Från exkursionerna	79
Texelresan, påsken 1990/ Svend Svarrer	82
Debatt: Dala 212/ Lennart Roslund	91
Höstprogram	93
Notiser	94
Aktuella observationer/ Pelle Adenäs	95

Omslagsbild: Buskskvätta. Foto: Ulf Risberg/N ISSN 0281-4374

RAPPORT 1989

Härmed presenteras 1989 års fågel-
rapport från Dalarna. Den följer
den rapporteringsguide som var införd
i FID 3:88 och bygger på omkring
180 observatörers inskickade rapporter.

Inrapporteringen tenderar att fungera
bättre för varje år. Till denna
rapport hade nära hälften av rapport-
erna kommit mottagaren tillhanda
före slutdatumet 10.1. Rapportera
gärna in dina obsar redan i november
och komplettera senare ifall det
behövs. Under året har lrk börjat
verka för att en samordnare tillsätts
i varje kommun. Detta underlättar
lrks arbete mycket. De kommuner
som i dagsläget har fungerande sam-
rapportering är Leksand, Gämf,
Vansbro, Borlänge, Ludvika/Svedje-
backen, Hedemora samt Avesta. Under
dessa år hoppas vi utöka detta till
samtliga kommuner. I vanlig ordning
uppmärksammar vi till att använda de
färdigtryckta rapportblanketter
som tillhandahålls av rapportmottagaren
liksom rapporteringsguider och raritet-
blanketter. Ange gärna telefonnummer
på blanketterna. För vissa arter
krävs utförligare beskrivning för
godkännande. Lär in vilka arter
det är och se till att beskrivningen
sänds in med rapporten.

Lrk-ledamöterna svarar för varsin
del av årsrapporten enligt följande:
Berndt Larsson: smålom-storskrak,
Lars-Göran Hansson: bivrak-dubbelbeck-

asin, Ulf Wiktander: morkulla-härfågel,
Sten-Erik Bohlin: göktyta-kärrsångare,
Stig-Åke Svenson: rörsångare-kornsparv,
Bertil Rahm: kartor och diagram
samt Pelle Adenäs: kommentarer,
tillägg och utskrift.

Under året har en del förändringar
i lrk skett. Ulf Svensson som suttit
med i lrk i egenskap av redaktör
för FID har ersatts av nya redaktören
Bertil Rahm. Stig-Åke Svenson avsåg
sig fortsatt arbete inom lrk efter
en mycket lång och trogen tjänst.
Både Ulf och Stig-Åke tackas härmed
för allt det arbete de lagt ned
i kommittén.

Som ny ledamot efter Stig-Åke invaldes
Jan Forslund på årsmötet i mars.
Även Ulf Wiktander har avsågt sig
vidare arbete inom lrk pga att han
numera är bosatt i Skåne. En ny
ledamot kommer att inväljas på höst-
mötet. Ulf tackas även han för allt
jobb.

Under året har jobbet med sammanställ-
ningen av rapportarkivet gått vidare.
Förhoppningsvis kommer arbetet att
avslutas nu under sommaren och då
även vara inlagt på data. Därför
kommer den utlovade ökningen av
kommentarer och antal fynd i och
med 1990 års rapport.

Nedan följer en lista över de arter som lrk kräver utförligare beskrivning av för ett godkännande. Dessutom en karta med de i rapporten oftast förekommande lokalerna. För dessa lokaler nämns ej kommun eller socken.

Arter som ska granskas av lrk:

Alla arter/raser som fram till 1988 anträffats 10 gånger eller färre i landskapet samt nedan uppräknade arter: spetsbergsgjås, brunglada, glada, aftenfalk, pilgrimsfalk, jaktfalk, myrsnäppa, dubbelbeckasin (dock ej spelände), lappuggla, vitryggig hackspett, rödstrupig pipitärka, samt busksångare.

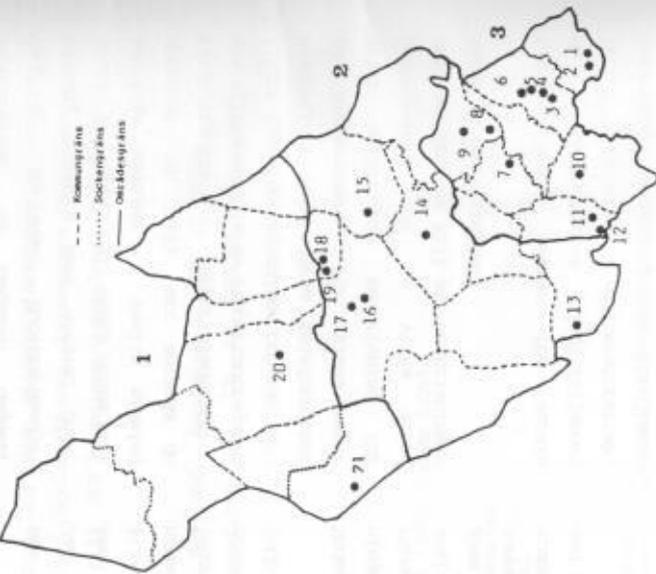
Observera att listan är kraftigt reviderad sedan 1989. Till dessa arter kan tillkomma sådana som lrk vill granska av annan anledning.

Under året skickades två rapporter vidare till RK för bedömning. Det gällde rödhalsad snäppa samt sibirisk tundraipare, bägge vid Hötjärn Ludvika kn. Båda observationerna har godkänts.

Rapportmottagare:

Pelle Adenäs
Tre krokar gata 7 A
771 00 LUDVIKA
0240 - 177 33

Rapportområden kommuner och socknar i Dalarna:

1. Bäslingen (Avesta kn).
2. Sornboviken (Avesta kn).
3. Hövrån (Hedemora kn).
4. Trollbosjön (Hedemora kn).
5. Flinesjön (Hedemora kn).
6. Svinesjön (Hedemora kn).
7. Holmsjöarna (Borlänge kn).
8. Kyrkbyttjärn (Falun kn).
9. Frånbyttjärn (Falun kn).
10. Leran (Snedjebeckens kn).
11. Glaningen (Ludvika kn).
12. Södra Hörken (Ludvika kn).
13. Lisjön (Ludvika kn).
14. Linsjön (Leksands kn).
15. Glisstjärn (Rättviks kn).
16. Norrviken (Mora kn).
17. Alderängarna (Mora kn).
18. Lindånget (Orsa kn).
19. Orsa camping (Orsa kn).
20. Myckeln (Ålvdalens sn).
21. Tisjön (Lina sn).

SMILÖM

48 rapporterade häckningar fördelade på Lina sn: 22, Malungs sn: 8, Snedjebeckens kn: 7, Borlänge kn: 3, Sätters kn: 2, Vansbro kn: 2 samt Ludvika kn: 1. 8 fler häckningar rapporterades än 88. Det är främst Snedjebeckens kn som står för ökningen. Landskapets population är uppskattad till 80 par.

STORLÖM

30 häckningar rapporterades. Vinterfynd: 1 ex 6.12 Häggen, Snedjebeckens kn (Sören Karlsson). Decemberrynd av arten är mycket ovanligt i landskapet.

SMÅDÖPPING

1 ex 18.12.88-22.2 Gråda, Gagnefs kn (Conny Trogen m.fl.). 2 ad 27.9 Hötjärn, Ludvika kn och 2 juv samma dag vid Jan-Matts dammen, Ludvika kn (Pelle Adenäs, Bertil Rahm m.fl.). Fyndet i Ludvika var mycket märkligt. I efterskottet av sibirisk tundraipare vid Hötjärn upptäcktes de 2 adulta fåglarna i den sällan besökta norra delen av sjön. Strax därefter upptäcktes ungfågarna i den intilliggande Jan-Matts dammen. En häckning har troligtvis skett inom området. Fyndet (vi räknar det som ett) var det 19:e i landskapet.

SKÅGEDÖPPING

Fynd i område 1 samt Västerdalarna: 1 häckning Lindånget (Thomas Jågas, Lars Hansson). 2-4 ex uppehöll sig vid lokalen från 22.4. Sista observationen 7.10. (Lars-Göran Hansson). 1 ex juli Tisjön (Morgan Lindholm). Arten är inte årlig inom området.

GRÅVÄKEDÖPPING

2 ex 6.5 Västertjärn, Mora kn (Lars-Göran Hansson). 1 ex maj Opplimen, Leksands kn (Sören Stenberg). För andra året i rad ingen konstaterad häckning vid Västertjärn, utan bara ett ströfynd. Beror det på dålig uppkollning eller?

SVARTHÄKEDÖPPING

Häckningar: 1 par Tallhed, Orsa kn (Thomas Jågas). 3 par Åsstjärn, Orsa kn (Lars Hansson). 3 par Glisstjärn (Mats Björklund). 3 par Jan-Matts dammen, Ludvika kn (Bertil Rahm).
Fynd under häcktid: Parningslek Svärdsjösjön, Borlänge kn (Gunnar Bäck). 1 par 3.6 Opplimen, Leksands kn (Sören Stenberg). 3 par 2.6 Linsjön (Staffan Müller). Avbruten häckning för 1 par vid Kasttjärn, Ludvika kn för 4:e året i rad. (Thorild Jonsson m.fl.). 10 konstaterade häckningar och ytterligare några troliga är den högsta noteringen på länge. Landskapets population uppskattas dock till hela 30-40 par.

HÄGER

2 häckningar konstaterade inom Avesta kn (Jan-Erik Westlund, Stefan Morell). Det finns starka misstankar om att arten är årlig häckare inom kommunen.

RÖRÖROM

1 ex 8.4 Svinösjön (Jan Forslund). 15:e fyndet i landskapet och det 9:e på 80-talet. Hedemora står för 9 fynd totalt och Svinösjön för 4 av dem.

KÖLSVAN

2 häckningar och 1 häckningsförsök rapporterades från område 1. Lokaler på var Kricksjön, Orsa kn, Myckeln resp. Lindånget. (Lars Hansson, Tomas Jågas, Lars-Göran Hansson m.fl.). Anmärkningsvärt är också att 1 par övervintrade så långt norrut som vid Myckeln.

MINDRE SÅNGSVAN (26,3)

1 ex 12.3 Sörbo, Hövrån (Berndt Söderlund). Som mest 5 ex 18.3-31.3 Fatburen-Svinösjön (Jan Forslund m.fl.). 1 ex 24.4-6.5 Fatburen, Hedemora kn (Jan Forslund m.fl.). Med årets 3 fynd är 19 gjorda inom Hedemora kn. 5 ex är största antalet samtidigt hittills. En tendens finns också att exemplaren väljer att rasta längre perioder nu än tidigare. Eller är det bara skådarna som är mer uppmärksamma?

SÄNGSVAN

I häckning Purudal, Rättviks kn (Göran Fredriksson). Dessutom häckningsförsök vid Flinesjön (Bernat Söderlund) samt 2 par under häcktid i Falu finnmark (Mats Jansson, Tomas Ahlin). Övriga fynd under häcktid var 2 ex 19.5-1.6 samt 1 ex 17.6-17.9 Jan-Matts/Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm m.fl.). 2 ex 18.5 Västertjärn, Mora kn (Bengt Oldhammer). Noterbart är även ökningen av antalet rastande under värsträcket. I Hovranområdet har under 80-talet ca:400 rastat men i år räknades som mest 1620 ex in 26.3 (Per Linder, Kenneth Backström).

GRÅGÅS

3 häckningar noterade vid Flinesjön, vilket resulterade i 14 pulli. Tidigare har bara 1 par häckat vid sjön utom 88 då 2 par häckade. Största ansamlingen var 22 ex 21.5 Svinösjön (Jan Forslund).
Fynd i område 1-2: 2 ex 5.5 Lindånget (Tomas Jøgas, Lars Hansson). 1 ex 15.5-hela sommaren Linsjön (Staffan Müller m.fl.). Dessutom 1 ex 2.10 samma lokal (Fredrik Friberg, Johan Lindholm m.fl.).

BLÅSGÅS (30,3)

I ad 18.3 Fatburen, Hedemora kn (Bengt Persson, Ann-Mari Samuelsson). 1 ex 26-27.3 Svinösjön (Jan Forslund, Pelle Adenäs m.fl.). 1 ex 6.4 Trollbosjön (Jan Forslund). Arten är sedd årligen sedan 83. Vårfynden är något fler än höstfynden.

FVÄLIGÅS

I ex 4.6 Kyrkbytjärn (Fredrik Friberg m.fl.). Fågeln uppträdde i par med en kanadagås och detta ihop med tidpunkten talar för att fyndet inte kan anses som spontant. Tidigare är arten funnen vid ett tillfälle.

SPETSBERGSGÅS (9,2)

I ex 23.4 Hansjö, Orsa kn (Lars Hansson, Tomas Jøgas, Lars Malmberg). 1 ex 22.10 Uppbytjärn, Sätters kn (Lars Wallström, Gunnar Jonsson). Alla fynden utom ett gjorda under 80-talet. Fågeln i Hansjö är blott det 2:a vårfyndet.

KANADAGÅS

Häckningar i område 1-2: Troligtvis dåligt rapporterad då endast 20 häckningar är rapporterade. Många anser nog arten för trivial för att överhuvudtaget notera. Fynden var fördelade på Vansbro kn: 7, Ludvika kn: 10 samt Leksand kn: 3.

VITKINDAD GÅS

I häckning (ringmärkta fåglar) Bredsjön, Malungs sn (Bror-Erik Larsson, Harry Hedman). Andra häckningen i landskapet. Fågeln är härstammar med all sannolikhet i bligge fallen från förrymda eller frisläppta fåglar.

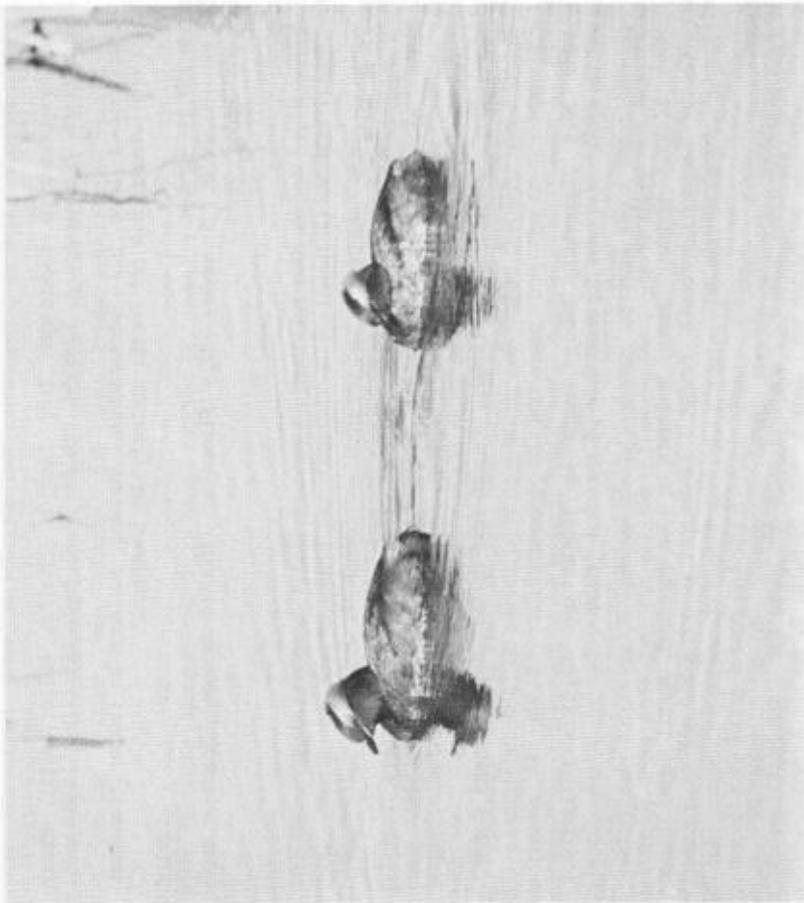
Övriga fynd var: 2 ex 19.3 samt 1 ex 26.3 Hovran (Jan Forslund). 1 ex 26.3 Trollbosjön (Bernat Söderlund). 2 ex 5.4 Stora Holmsjön (Hans Hedin). 1 ex 9-10.4 Leran (Inger Lyckner). 1 ex 17.9 Backa, Sätters kn (Stig-Åke Svensson). 1 ex 23.9 Svinösjön (Jan Forslund). 1 ex 4.11, 5.11 samt 19.11 Torsång-Prästtjärn, Borlänge kn (Lars-Erik Nilsson, Svend Svarrer, Helen Jacobsson). 9 fynd plus en häckning ökar på totala fynden till 32. Att arten uppträder allt talrikare beror helt klart på spridandet av de förvildade populationerna. Inga ädelkruss här inte.

PRUTGÅS (40,1)

I ex 6-7.5 Lånäis, Leksands kn (Lars-Erik Nilsson). Arten är sedd årligen sedan 82 med undantag för 87.

GRAVAND (20,3)

4 ex 12.4 MyckeIn (Lars-Göran Hansson). 1 ex 14.5 Stora Holmsjön (Gunnar Bäck). 1 ex 22.9 Dragsängarna, Leksands kn (Gunnar Lind). Fyndet i Älvdalen är det hittills nordligaste i landskapet.

Svarthakedoppingar. Foto Teero Niemi.

BLÅSAND

Häckningar i område 2-3: 1 par vardera vid Noret, Vansbro kn, Truttjärn, Borlänge kn, Frånbyviken, Tisken, Falu kn, Kyrkbytjärn samt 2 par vid Notudden, Varpen, Falu kn. Falu kommun helt dominerande med 5 av 7 häckningar. Häckningen i Borlänge är den första konstaterade och den i Vansbro den första åtminstone sedan slutet på 60-talet.

Ovanligt många blåsånder dröjde sig kvar i Hötjärn, Ludvika kn där 90 ex räknades in så sent som 11.11 (Bertil Rahm).

SNATTERAND (20,3)

I hane 11.3 Kanotstadion-Fåran, Borlänge kn (Lars-Erik Nilsson, Yngve Johansson, Lars Wallström). 1 par 15-22.4 Dalböcken, Borlänge kn (Lars-Erik Nilsson). 1 par 16-17.5 Glaningen (Thorild Jonsson, Pelle Adenäs). Fyndet den 11.3 är det tidigaste fyndet hittills och det enda i mars.

STJÄRTPAND

Fynd under häcktid: Minst 3 ex (2 honor, 1 hane) uppträdde under häcktid i Jan-Matts/Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm m.fl.). Endast 3 häckningar är noterade från område 2-3 från tidigare år.

BRUNN
Endå inrapporterade häckningen från Limsjön (Staffan Müller m.fl.). Första konstaterade häckningen i Limsjön och den nordligaste hittills i landskapet. Vinterfynd: 1 hane 5.2 Kanotstadion, Torsång, Borlänge kn (Yngve Johansson, Edini Hodi). Troligtvis det första vinterfyndet någonsin.

EJDER (34,1)
10 ex (5 honor, 5 hanar) 22.4 Flinesjön (Thorild Jonsson). Arten är sedd årligen sedan 79.

ALFÅGEL
1 hona 27.4 Hovran (Jan Forslund). 1 hona 19.5-15.6 Jan-Matts dammen, Ludvika kn (Bertil Rahm m.fl.).

SJÖORRE
Fynd under häcktid: 1 hane 19.6 Vikarbyn, Siljan, Rättviks kn (Lars Thalén). 2 hanar 30.6 Rösöstugorna, Fulfjäll, Idre sn (Bertil Rahm m.fl.). Uppskattningsvis häckar mellan 25 och 50 par i Dalarna, så rapporteringen förefaller minst sagt bristfällig. Fyndet i Siljan är en bra bit söder om häckområdet. Vinterfynd: 1 hane 19.2 Dalälven, Gagnef (Ulf Ström). Några enstaka vinterfynd finns noterade sen tidigare.

SVÄRVA
1 hane 30.4 Sågdammen, Smedjebackens kn (Håkan och Jan-Erik Dahlström). Arten är mycket sparsamt förekommande på sträck i landskapet.

AMERIKANSK KOPPARAND (0,1)
1 hane 11-13.5 Hönans, Husby, Hedemora kn (Jan Forslund, Bertil Rahm, Berndt och Carina Larsson). Första fyndet i landskapet av denna med all sannolikhet ej spontant förekommande art.

HAVSÖRN
31 fynd under perioden 5.1- 3.12 gör året till det bästa för arten hittills. Månadsfördelningen av fynden var: Jan: 1, Feb: 0, Mars: 5, April: 2, Maj: 7, Juni: 0, Juli: 2, Aug: 3, Sept: 4, Okt: 2, Nov: 4 samt Dec: 1. Samtliga fynd var av 1 individ utom vid Svinosjön 5.8 då 2 adulta sågs liksom vid Hovran 30.9 då 2 adulta sträcke söderut. Enligt åldersangivelserna har det under året varit åtminstone 5 olika individer som rört sig i landskapet. Kommunvis har fynden varit fördelade enligt följande: Avesta: 3 fynd (Bysjön 5.1, Leknäs 6.8 samt Utsund 26.11 Mats Forslund, Jan Forslund, Ulf Kolmodin Hedemora: 26 fynd. Samtliga fynd vid sjöarna Hovran, Fatburen, Flinesjön, Trollbosjön samt Svinosjön. (Berndt Söderlund Jan-Erik Westlund, Jan Forslund m.fl.). Borlänge: 2 fynd . 1 ex Torsång 18.3 samt 1 ex 2 Glöttret, Torsång 28.3. (Gunnar Bäck, Yngve Johansson, Edine Hodi). Sedan 1981 är nu havsörnen årligen observerad i landskapet.

BRUN KÄRRÖK
Fynd under häcktid: Avesta kn: Regelbundna observationer av 3 par på 3 skilda lokaler. (Berndt Söderlund, Mats Forslund, Joakim Ehrs.). Hedemora kn: Många observationer av par och senare ungfåglar på 5 lokaler (Berndt Söderlund, Peter Dahlin, Åke Persson m.fl.). Borlänge kn: 1 par på bärrjade bobygge . (Hans Hedin, Bengt Eriksson). Falu kn: 1 trolig häckning (Mats Jansson, Stefan Svensson m.fl.) Ej samma lokal som det misstänktes häckning vid 1988.

Fynd i område 1-2 samt Bergslagen: 1 hona 6.5 Västertjärn, Mora kn (Lars-Göran Hansson). 1 hona 7.5 Norrviken, Solleån, Mora kn (Per Danielsson) 1 hona 10.5 samt 1 hane 20.5 Limsjön (Staffan Müller m.fl.) 1 hona 13.5 Leran

(Håkan Olsson) 1 hona 20.5 Lisjön (DOF-exkursjon) 1 ex 9-11.8 Vintjärn, Falu kn. (Torbjörn Rymcus)

FJÄLLVRÅK
Ingen häckning konstaterad detta gnagarfattiga år, endast 1 trolig från Malung (Bror-Erik Larsson).

FISKSJUSE
47 rapporterade häckningar fördelade enligt följande: Avesta: 11, Hedemora: 16, Säter: 1, Smedjebacken: 3, Ludvika: 2, Borlänge: 1, Gagnef: 1, Falun: 3, Vansbro: 4, Leksand: 4, Mora: 1.

Rättelse: I 88 års rapport nämns 2 par från Borlänge, vid efterforskning visade det sig vara samma par. 39 häckningar är alltså den riktiga siffran för 1988.

47 häckningar är 8 fler än 88 samt 18 fler än 87. Ökningen beror dock med all sannolikhet på en bättre bevakning än på ett ökande bestånd. Under inventeringarna 82 och 83 registrerades 65 boplatser och det är troligare att beståndet varit konstant eller minskat något sedan dess.

KUNGSÖRN
2 häckningar rapporterades från område 1. Dessutom uppehöll sig 1 par i lämplig häckteräng under maj-juni vid gränsen mellan område 2 och 3. (Mats Jansson)

TORNFALK
20 häckningar rapporterades samt 7 troliga. Fördelningen var: Malung 7, Leksand 10, Vansbro 1, Falun 1 samt Ludvika 1. Mindre än hälften än de föregående åren, men förvånansvärt många ändå med tanke på avsaknaden av sork. Antagligen har de häckande paren livnärt sig på fågel istället. Vinterobservation: 1 ex 19.12 Käbäck, Orsa kn (Thomas Jägas).

STENFALK
Ingen häckning rapporterad men 1 hane sedd under häcktid i lämplig biotop, Falu finmark (Kalle Bergström). Vinterobservationer: 1 hane 18.2 Hamre, Hedemora kn (Jan-Erik Westlund) samt 1 hona 11.3 Trollbosjön (Fredrik och Lars Friberg). Vinterfynden har ökat klart på grund av de senaste milda vintrarna.

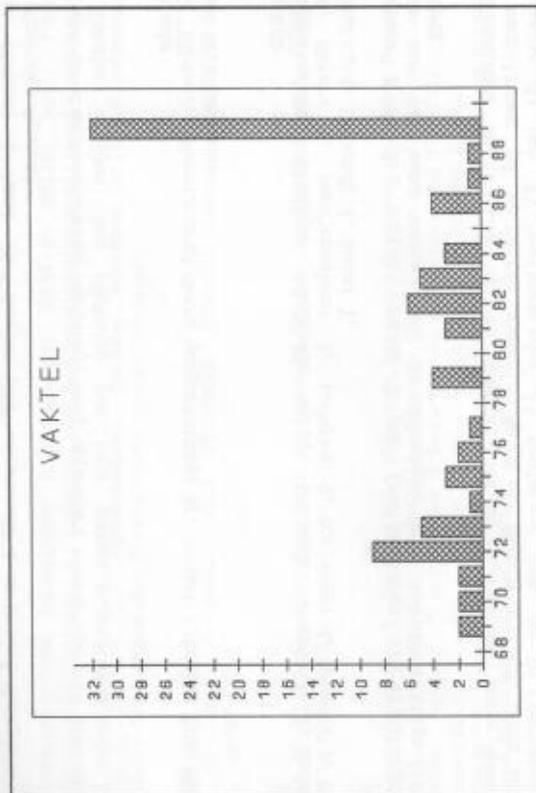
LÄRFALK
En nordlig observation från område 1: 1 ex 2.8 Hållstugan, Älvdalens sn (Jan Hansson). Arten rapporteras ej årligen från område 1.

PILGRIMSFALK
2 ex 5.5 Strandbro, Borlänge kn (Yngve Elfving). 1 juv 4.10 Hovran (Jan-Erik Westlund). Arten har med nöd och näppe varit årlig de senaste åren.

Tilläg 1988: 1 ad 22.4 Hansjö, Orsa kn (Thomas Jägas, Lars Malmborg). Med detta fynd blir det 3 under 88. Samtliga under våren.

DALRIPA
Fynd från område 2: 6 observationer av 1-8 ex feb-okt i Malungs sn. Uppenbart har arten en liten fast stam inom socknen.

RAPPHÖNA
1 par 18.6 Längsjö, Borlänge kn samt 1 spelände 23.6 Nybro, Borlänge kn (Bo Eriksson, Gunnar Bäck). Uppfostring och utsläpp sker inom detta område på Tunaslätten.

VAKTEL

32 ex rapporterade fördelade enligt följande: Avesta 1 (Bengtso), Hedemora 3 (Fatburen, Flackan, Aspåker), Borlänge 12 (Tolsbo, Hesse, Nybro, Berg, Lilla Holmsjön, Buskäker, Romeholen 3 ex, Dalisjö-Islingby 3 ex), Gagnef 8, Vansbro 1 (Skällö), Leksand 2 (Yttermo, Ulvli), Mora 3 (Bunasmynnen, Byåker, Venjan), Orsa 2 (Lindängget). Se diagram. Ett helt exceptionellt uppträdande som dock gick igen i hela mellansverige. Förvänsvärt är att inga fynd gjordes i Säter eller Smedjebackens kn. Bägge områdena avlyssnades dock vid flera tillfällen. Samtliga observationer är av spelande hanar under perioden 21.5 till 22.8 utom 1 ex som hittades dött vid Buskäker, Borlänge 22.6.

VATTENRALL

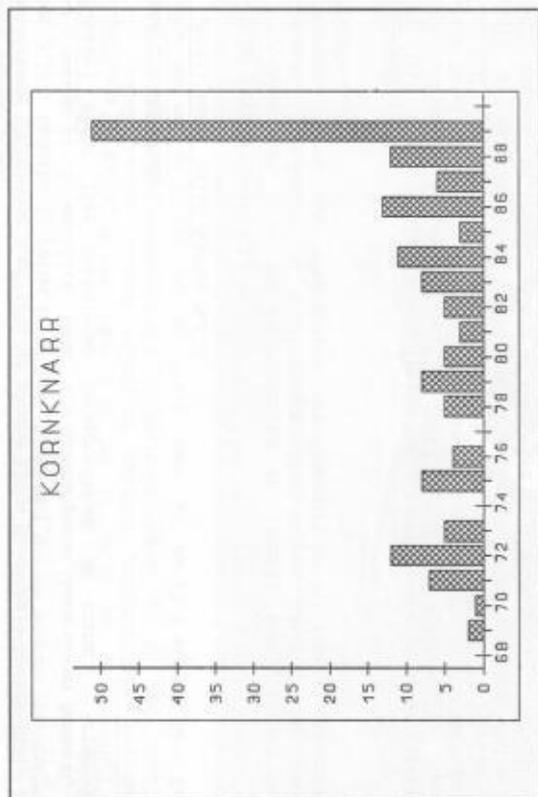
1 häckning konstaterad vid Kyrkbyttjärn (Predrik Friberg, Johan Lindholm). I övrigt rapporterad från 18 lokaler med sammanlagt 25 ex. Första noteringen 30.4 vid Jan-Matts dammen, Ludvika. kn och den sista 5.9 Hovran. De lokaler som hyste fler än en individ var Limsjön (5), Karlslundstjärn, Falu kn (2), Trollbosjön (2), Fatburen (2). 26 fynd är 20 mer än föregående år.

SMÅFLÄCKIG SIMPHÖNA

1 ex 1-10.6, Centrala Venjan, Mora kn (Sigvard Wilhelmsson), 1 ex 3.6 samt 16.6, Flinesjön (Berndt Söderlund, Peter Dahlin, Åke Persson), 1 ex 14.6, Backa, Falu kn (Sten-Erik Bohlin), 1 ex 16.6 Hundhagen, Leksands kn (Henry Pollak, Mats Knutsson), 1 ex 16.6 Föran, Holmsjöområdet (Predrik och Lars Friberg), 2 ex 25.6 Limsjön, Leksand (Staffan Müller) samt 1 ex 26.6 Stjärnsund, Hedemora kn (Jan Nordin, Helene Malmberg). 8 individer på 7 lokaler är en helt normalt antal för de senaste åren. Fyndet vid Venjan är armärkningsvärt långt norrut.

KORNKORR

Rekordårtade 51 ex rapporterade. Se tabell. Fördelningen kommunvis var enligt följande: Avesta 9, Hedemora 12, Säter 2, Borlänge 9, Ludvika 4, Gagnef 2, Vansbro 2, Falun 2, Leksand 6, Orsa 1 samt Mora 2. Första noteringen 20.5 och den sista 15.7. Armärkningsvärt var att en stor del av knarrarna i Hedemora samt Avesta inte började spela förrän första veckan i juli.

Tillägg 1987: 1 ex juni-juli Lilla Sröån, Smedjebackens kn (Sören Karlsson). Detta gör 7 fynd under 87.

RÖRHÖNA

3 häckningar rapporterade från Hösan, Hedemora kn (Jan-Erik Westlund). Fynd i Bergslagen: 1 ex 25.4-3.5 Kasttjärn, Ludvika kn (Pelle Adenäs, Thorild Jonsson). 1 spelande 11.6 Jan-Matts dammen, Ludvika kn (Bertil Rahm)

Tillägg 1988: 1 trolig häckning Kyrkbyttjärn, par vid bo i maj (Stefan Svensson, Mats Jansson).

SOTTÖNA

Fynd i område 1: 1 ex 14.4 Norrviken (Per Danielsson) samt 1 ex 14.6 Lindängget (Lars Hansson, Thomas Jågas).

STRANDSKATA (-,15)

1 ex 10.3 Tandådalen, Lina sn (Roine Brastad), 1 ex 2.5 Näsbyn, Hedemora kn (Kjell Möller), 1 ex 6-7.5 samt 1 ex 22.5 Lindängget (Lars Hansson, Thomas Jågas), 2 ex 25.5 Yttermo, Leksands kn (Gunnar Lind), 1 ex 28.5 Säter (Bengt Orr), 1 ex juni Österfors, Gagnefs kn (Per-Olov Florell), 1 ex 22-27.7, 1 ex 29.7, 2 ex 30.7, 5 ex 6.8, 7 ex 11.8 samt 1 ex 28.9 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Pelle Adenäs, Jesper Jönsson m.fl.), 1 ex 15.9, funnen död, Risåtra Lina sn (Börje Flygar), 1 ex 27.9 Reningsverket, Malung (Harry Hedman). Uppträdandet är helt normalt under de senaste åren. Observationen den 10.3 är troligtvis den tidigaste hittills.

Tillägg 1988: Ytterligare 1 ex detta år gör slutsumman till 14 fynd.

MINRE STRANDPIPARE
Konstaterade häckningar samt troliga sådana (inom parentes): Avesta 2(8), Borlänge 3 (2), Ludvika 7, Falun 4 (4) samt Leksand 1. Fynd i område 1: 1 ex 11.6 samt 3-7 Alderängarna (Lars-Göran Hansson, Bengt Olsson) Nägot fler häckningar inrapporterade än normalt. Arten ses ej årligen inom område 1.

STÖRRE STRANDPIPARE
Flockar med mer än 20 ex: 20 ex 5-6.8 samt 25 ex 13.8 vid Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Pelle Adenäs m.fl.).

SIBIRISK TUNDRAPIPARE (0,1)
I juv/vinterdräkt 26.9 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm). Första fyndet i landskapet. Upptäcktes på kvällen och observerades iakttag den ända till skymningen. Nästa dag eftersöktes den intensivt av ett flertal personer utan resultat.

KUSTPIPARE
3 ex 31.5 Hötjärn, Ludvika kn (Pelle Adenäs). Under höststräcket rapporterades enligt följande: 8 ex 29.7, 6 ex 31.7 samt 7 ex 1.8 Österviken, Avesta kn (Joakim Ehms). 1 ex 30.7 samt 2 ex 31.7 Hovran (Berndt Söderlund, Jan Forslund). 8 ex 1.8 Kyrbyttjärn (Fredrik Friberg, Johan Lindholm). 15 fynd av 1-8 ex (Totalt 37 ex) 28.7-4.10 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Pelle Adenäs Jesper Jönsson m.fl.). Vårfyndet är det 4:e i landskapet. I övrigt normalt uppträdande.

TORSVIPA
En sen observation 12.11 Lindängen (Thomas Jégas).

KUSTSNÄPPA
9 obs av 1-52 ex, totalt 121 ex 29.7-6.9 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Pelle Adenäs, Jesper Jönsson m.fl.). 1 ex 30.7 samt 2 ex 31.7 Hovran (Berndt Söderlund, Jan Forslund). 15 ex 1.8 Österviken, Avesta kn (Jan Forslund, Joakim Ehms). Uppträdde fåtaligare vid Hötjärn än under de senaste åren. Troligen beroende på att de flesta sträckte förbi utan att rasta pga det fina sensommarvädrat. Sträcktoppen kring månadsloppet juli-augusti är påfallande. Rättelse: I 88 års rapport angavs 95 ex 20.7 Hötjärn vara den hittills största flooken. Vid utsund, Avesta gjordes dock en del större dagsnoteringar med som mest 208 ex 3.8.76. (Kolmodin, Fid 2:77).

SANDLÖPARE
1 ex 28.7, 2 ex 11.8, 1 ex 12.8, 3 ex 21.8, 2 ex 24.8, 1 ex 3.9 samt 1 ex 5.9 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Sören Karlsson, Jesper Jönsson m.fl.). En återgång till ett normalt uppträdande efter rekordtratte 17 fynd 88. Av Dalarnas nu 59 fynd har 42 gjorts vid Hötjärn.

RÖDHALSAD SNÄPPA (0,1)
1 ex 1.8 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm). Fågel upptäcktes under den dagliga vadräkningen vid Hötjärn. Efter att ha studerat fågelns noga lämsade observeratören platsen för att slå larm. Vid återkomsten kunde den dock inte återfinnas. Fyndet var det 4:e i landet.

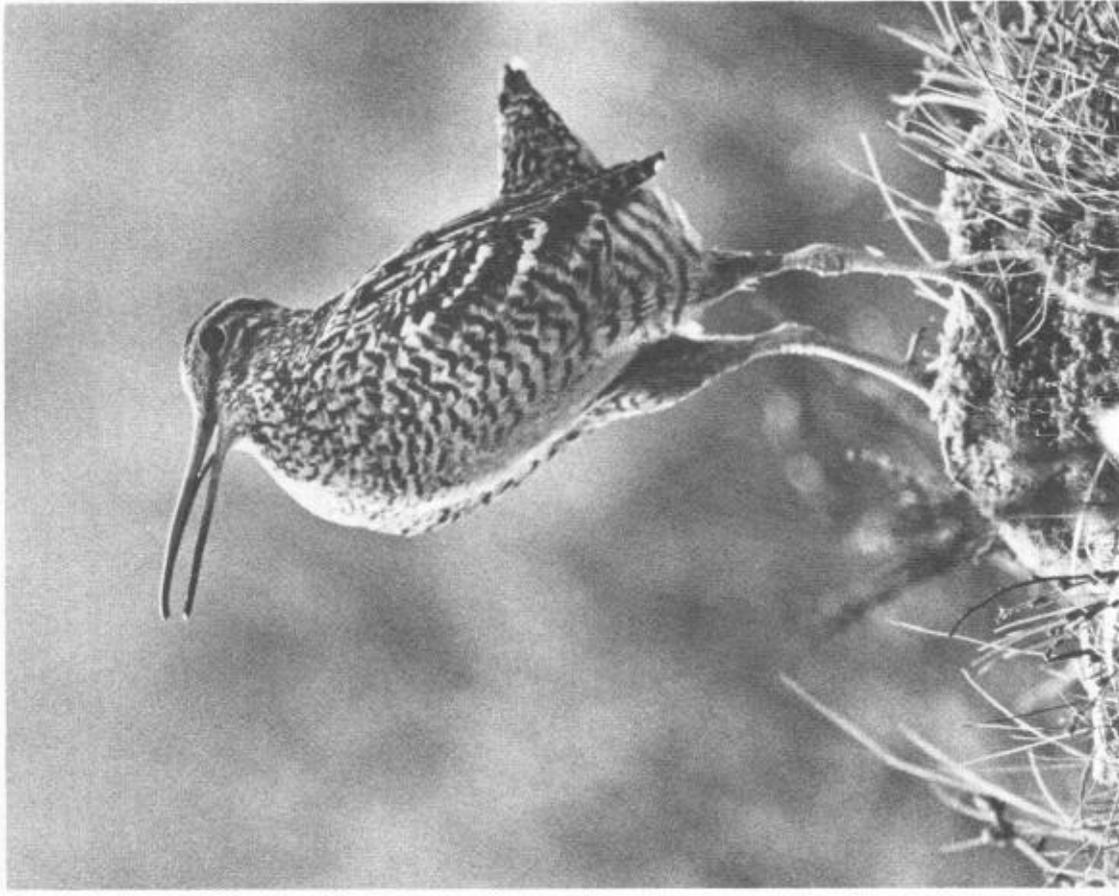
SMÅSNÄPPA
Vårfynd: 4 ex 31.5 Hötjärn, Ludvika kn (Pelle Adenäs), Vårfynd av arten görs ej årligen i landskapet.

SPOVSNÄPPA
1 ex 12-13.7, 1 ex 1.8, 1 ex 4.8, 3 ex 17.8 samt 2 ex 20.8 Hötjärn, Ludvika kn. (Bertil Rahm, Sören Karlsson, Pelle Adenäs m.fl.). 1 ex 27.7, 1 ex 5.8, 3 ex 19.8 Hovran (Stefan Mørell, Berndt Söderlund, Jan-Erik Westlund). 1 ex 1.8 Österviken, Avesta kn (Joakim Ehms, Jan Forslund). 8 fynd är långt

under årsgenomsnittet för de senaste åren. Under 88 gjordes 26 fynd bara vid Hötjärn och antalet ex var där 71.

KÄRSNÄPPA

Större flockar: 82 ex 31.5, 51 ex 24.8 samt mer än 110 ex 19.9. Samtliga observationer vid Hötjärn, Ludvika kn. (Pelle Adenäs, Bertil Rahm). En så stor flock som 82 ex under vårsträcket får betecknas som mycket ovanligt.

Speiand dubbelbeckasin. Foto Ulf Risberg/N.

MYSNÄPPA

2 ex 31.5 Hötjärn samt 1 ex 5.9 samma lokal (Pelle Adenäs, Bertil Rahm, Jesper Jönsson).

DVÄRGBECKASIN

1 ex 21.5 Tisjön (Stefan Svensson). 2 ex 10.10, 14.10, 21.10 samt 1 ex 4.11 och 11.11 Plinesjön (Bengt Persson). 1 ex 12.11 Lindånget (Thomas Jägas). En meger vår med bara en notering. Höstnoteringarna är fler än normalt men det beror nog enbart på mera harvande på lämpliga lokaler.

DUBBELBECKASIN

1 spelande 2-3.5 Grunfljöt, Orsa kn (Bengt Oldhammer). 1 ex 14.5 Hovran (Jan Forslund). 1 spelande 16-18.5 Glaningen (Thorild Jönsson, Pelle Adenäs, Bertil Rahm m.fl.). 1 ex 27.8 Hovran (Jan-Erik Westlund). Observationen i Orsa är anmärkningsvärt tidig. Mest optimala chans att höra spelet verkar vara kring mitten på maj.

RÖÖSPÖV

2 ex 22.4 Stora Holmsjön (Yngve Elfving). 1 ex 4.5 Sörbogrundet, Hovran (Jan Forslund, Peter Dahlin, Åke Persson). 1 ex 27.5 Esaiegårdarna, Sellnäs, Borlänge kn (Bengt Eriksson). 1 ex 27.7 Hällagrundet, Hovran (Stefan Morell). 2 ex 12.8 Gråda, Gagnef kn (Torbjörn Tillas). 5 fynd är helt i linje med de senaste årens uppträdande. De flesta fynden har varit vårfynd.

SMÅSPÖV

Observationer under häktid i omr. 2-3: 4 ex spelade 20.5 Lisjön (Pelle Adenäs, Thorild Jönsson m.fl.). 2 ex 3.6 Hestingflotten, Vansbro kn (Fredrik Friberg, Johan Lindholm). 1 spelande 6.6 Stormorkölen, Malungs sn (Brot-Erik Larsson). Samtliga iakttagelser från område 2.

STORSPOV

Tidig obs: 1 ex 9.3 Soptippen, Falun (Fredrik Friberg).

RÖBERNA

Stor flock: 31 ex 12.7 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm) Största noterade flokken hittills i landskapet.

GRÖBERNA

Vid kyrkbyttjärn räknades 250-300 ex in 1.8 (Fredrik Friberg). Enligt rykten uppträdde även liknande antal vid Limsjön.

ROSKARL

1 ex 13.5 Kyrkbyttjärn (Fredrik Friberg, Johan Lindholm). 1 ex 17-18.5 Hötjärn, Ludvika kn (Jesper Jönsson, Pelle Adenäs, Bertil Rahm m.fl.).

SNALNÄBBAD SIMSNÄPPA

1 ex 19.5, 2 ex 2.6, 4 ex 31.7 samt 1 ex 3-6.8 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Jesper Jönsson m.fl.). 2 ex 27.5 Lass-Olovs tjärn, Älvdalens sn (Lars-Göran Hansson). 3 ex 24.5 samt 1 ex 31.5 Jan-Blatts dammen, Ludvika kn (Bertil Rahm, Pelle Adenäs m.fl.). 4 ex 7.7 Fulufjället, Idre sn (Jesper och Torå Jönsson). 2 ex 17.7 Hovran (Jan Forslund). 9 fynd varav 8 på sträck och en på häcklokal är en bra bit över genomsnittet. Mest anmärkningsvärt är hela 4 fynd i Hötjärnsområdet under vårsträcket.

SKRATTMÅS

Rapporteringen av skrattnäshäckningar har tenderat att minska alltefter inventeringen 86. Glöm inte bort att rapportera in kolonierna. I år kom endast 6 rapporter in. Största ansamlingarna noterades vid Kyrkbyttjärn (800 ex) samt Limsjön (1000 ex).

DVÄRGMÅS

1 ad 10.5 Nävden, Avesta kn (Berndt Söderlund). 1 2K 17.5 Glaningen (Pelle Adenäs). 1 2K 21.5 samt 26.5 Fatburen, Hedemora kn (Jan Forslund). 2 ex 2K-ad 28.5 Hovran (Jan Forslund). 1 ad juni Leran (Jan-Olov Hermansson). 4 adulta 19-20.5 Prejnsäset, Tisjön (Bertil Berntrsson). 6 fynd är mer än normalt. Fyndet vid Tisjön är mycket anmärkningsvärt. Fågeln uppehöll sig vid en skrattnäskoloni och iaktogs med bomaterial i näbbarna. Tyvärr kollades en eventuell häckning aldrig upp.

SILLFRUT

1 ex 11.4 Truttjärn, Borlänge kn (Yngve Johansson, Eddine Hodi). 7 ex Leran 20.4 (Bertil Rahm, Thorild Jönsson m.fl.). 1 ex 21.4 Hosjö, Falu kn (Per-Olov Florell). 3 ex 28.4 Fatburen, Hedemora kn (Jan Forslund). 1 ad 2.5 samt 9.5 Glaningen (Pelle och Anette Adenäs, Thorild Jönsson). 1 ad 15.6, 27.7 samt 31.7 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Thorild Jönsson m.fl.). 1 3K 25.6 Sornboviken (Berndt Söderlund). 1 ex juli Bäckdalen, Vansbro kn (Jan Moding). 9 fynd är helt i linje med de senaste åren. Lägg dock märke till flokken vid Leran samt högsommarobservationerna från Hötjärn och Sornboviken.

HAVSTRUT

Arten tenderar att bli alltmer regelbunden i landskapet. Årets fynd fördelar sig enligt följande: Avesta kn: 2 ex 4.5 Bysjön samt 1 ad 3.8 Örsund (Mats Forslund, Berndt Söderlund). Hedemora kn: Observationer av 1-2 ex 17.7- hela augusti samt 1 juv 8.10 Hovran (Jan Forslund, Berndt Söderlund). Ludvika kn: 1-2 ex 6-10.3 Välsnan, Ludvika. 3 ex 31.5, 1 3K 15.6 Hötjärn, 1 3K 22.4 Glaningen (Thorild Jönsson, Pelle Adenäs, Bertil Rahm). Falu kn: 1 ex 16.3 Tisken, 1 ad 22.4, 3-8.4 samt 6-9.11, 3 ad 19.4, 1 subad-4 juv 3-5.11 Östansfors-ån, 1 ad 2-3.4 Prämyviken. (Lars Wallström, Sten-Erik Bohlin, Fredrik Friberg m.fl) Orsa kn: 3 ex 23.4 Lindånget (Lars Hansson).

SILVERTÄRNA

Fynd under häktid: Minst 1 par maj-juli Lindånget (Lars Hansson, Thomas Jägas). 1 ex 13.6 Åselby, Borlänge kn (Bo Eriksson). Minst 2 ex 30.6 Rösjöarna, Fulufjäll, Idre sn (Bertil Rahm, Ola Marklund m.fl.). Övriga fynd: 6 ex 19-20.5 Lisjön (Pelle Adenäs m.fl.). 1 ex 16.7 Österviken, Avesta kn (Joakim Ehrs). 6 ex 19.7 Kyrkbyttjärn (Sten-Erik Bohlin). Fyndet vid Borlänge får nog anses vara ett sträckfynd trots udda tid. Uppträdandet i övrigt är helt normalt.

SKOGSDUVA

Fynd i område 1 samt västerdalarna: 1 par våren, häckningsförsök, Bäsna, Gagnefs kn (Jerry Andersson). 1 ex 19.5 Sollerön, Mora kn (Bengt Oldhammer). Något enstaka fynd görs i norra Dalarna varje vår. Häckningsförsöket vid Gagnef är alldeles på gränsen till område 3.

RINGDUVA

Sen häckning: 2 ämningar i bo 8.9 Olofsfors, Busby, Hedemora kn (Kjell Möller).

TURKDUVA

Avesta kn: 1 ex 6.10 Avesta (Berndt Söderlund). Borlänge kn: Sedd med 1-4 ex jan-sept Borlänge (Håkan Sandin, Kerstin Svedlund m.fl.). Ludvika kn: 1 ex 17.5 Vassalunden, Ludvika (Pelle Adenäs). Falu kn: Sedd under hela året med som mest 10 ex. Ca 5 par häckade. (Mats Jönsson, Olle Ekman m.fl.). Vansbro kn: 2 ex 4.6 Nordanåker (Rune Berg, Jan-Olov Gramberg). Malungs sn: 1 ex 2.5 Forsbäcksböden (Dagny Matthed). Mora kn: 4 ex 11.3 Rödmyren (Bengt Oldhammer Älvdalens sn: 3 ex 4.3 samt 1 ex 17.6 Älvdalen (Lars-Göran Hansson, Edith Färje). Falun är numera det enda stället där man kan räkna arten som säker att se vid besök.

BERGIV

I ropande 22.3-8.4 Ludvika kn (Thorild Jönsson, Pelle Adenäs, Bertil Rahm m.fl.). 1 ropande 29.3 samt 9.4 Vansbro kn (Nils Fagrell, Alf Österberg). 1 par 1.4 Idre sn (Bengt Olchammer). 2 ropande på olika lokaler Älvdalens sn (Bengt Eriksson). 1 ex funnet dött 17.9 Långshyttan, Hedemora kn (Kjell Möller). 1 ex oktober Limsjön (Anders Sjölund). Rapporterad i ungefär samma utsträckning som under 88. Flera av lokalerna var dock nya.
Tilläggs 1988: 1 ex i juni Sätters kn (Olle Högjer).

FJÄLLUGGJA

I ex 21.10 Rågsveden, Vansbro kn (Irene Robertsson). 1 ex 6.12 Lärbo, Smedjebackens kn (Torbjörn Jönsson). Arten uppträdde närmast invasionsartad i södra delarna av landet denna vinter.

HÖRUGGJA

I häckning Njupesjär, Idre sn (Jesper och Tord Jönsson). Möjligen samma som avses med 1 juv 9.7 Fulu fjället (Torkel Hedgren). 1 häckning Björbo, Gagnefs kn (Bo Eriksson) 1 ex mars, Sägdammen, Malungs sn (Börje Flygar). Under hösten uppträdde arten invasionsartad med 32 fynd under perioden oktober till december. Fördelning kommunvis enligt följande: Avesta:2, Hedemora:7, Säter: 2, Borlänge:4, Smedbacken:5, Ludvika:2, Falun:4, Malung:5.

LAPUGGJA

1 ex funnet i utmatat tillstånd och omhändertaget i slutet av juni kring Gustafs, Sätters kn (gm Conny Trogen). Fågeln fördes till Nils Pers i Mockfjärd för vård, 1 ex 17.11 Kloster, Hedemora kn (Erik Ringsby).

SLAGUGGJA

Endast 1 häckning rapporterad detta gnagarfattiga år. Häckningen var konstaterad i Leksands kn (Sören Stenberg).

KATTUGGJA

Fynd i västerdalarna: 1 ex vår-höst Nordanåker, Vansbro kn (Arne Johansson).

HÖRUGGJA

Endast 1 häckning även för denna art inom Malungs sn (Brot-Erik Larsson). Kan jämföras med 62 häckningar 88 och 55 87.

NATTSKÄRRA

I spelande juni Södra Hörken (Berndt Larsson). 1 spelande 1.7 Grönsinka, Avesta kn (Joakim Ehms). 3 hanar samt 1 hona 15.7 By, Avesta kn (Joakim Ehms). 1-2 spelande 30.5-14.6 Mjölnarbo, Falu kn (Mats Jansson, Sten-Erik Bohlin, Lars Wallström m.fl.). 1 spelande 19.6 Sandfältten, NO Alderängarna, Mora kn (Lars-Göran Hansson).

KUNGSFISKARE

I häckning Leksands kn (Staffan Müller, Per Lindberg, Tommy Abrahamsson). 1 ex 15.4 Ijusterån, Norrbölen, Sätters kn (Mats Forslund). 1 ex funnet dött 31.7 Hedemora stad (Jan-Erik Westlund). Första häckningen sedan 84 och de första fynden sedan 85.

BLÅTARE

4 ex 26.5 Lima, Leksands kn (Staffan Müller, Gunnar Lind m.fl.). Fyndet är det andra i landskapet. Det första gjordes i Säter i augusti 1971.

HÄRFÅGEL

I ex 15.4 Centrala Älvdalen (Anders Björklund, Anders och Ingrid Isaksson m.fl.). 1 ex 7.5 Oppsaheden, Vansbro kn (Sune Östlund). 1 ex 1.6 Råbroviken, Södra Hörken (Börje Wibell) 3 fynd är en normal fyndbild under de senaste åren. Ovanligt är dock att samtliga var värfynd.

Vitruggig hackspett. Foto Tero Niemi.

GRÅSPETT

I häckning konstaterad inom Mora kn (Jan-Olov Hermansson, Bengt Oldhammer). Övriga fynd var 1 hona hela vintern 88/89 V. Årnäs, Lima sn (Signe Larsson). 1 ex vintern 88/89 O om Gänsen, Ludvika kn (gm Sven Thegenfeldt). 1 hona 13.1 samt 19.1, 1 hane början av december, Råma fåbodår, Älvdalens sn (Gunnar Grund). 1 ex 11.3 Östammar, Leksands kn (Gunnar Lind). 1 hona 18.3 Flinesjön (Mats Jansson, Fredrik Friberg m.fl.). 1 hane 2.5, 1.10 samt 2.12 Rog, Falu kn (Sten-Erik Bohlin). 1 ex 2.10 Falu finnmark, Falu kn (Kalle Bergström). 1 ex 8.12 Hästtjärn, Larsbo, Smedjebackens kn (Torbjörn Jansson). 2 ex 30.12 Gästrikeång, Hedemora kn (Bernadt Söderlund). Förutom häckningen även 1 år bara ett fynd under häcktid. Antalet vinterfynd håller sig på en ganska konstant nivå.

Tilläggs 1984-87, 88: 1 ex vintern 84 samt 24.10.86-3.4.87 och 28-29.11.87 Lidén, Älvdalens sn (Erik Andersson) 1 hane 1-5.1 samt 6.3 Stimmerbo, Smedjebackens kn (Henrik Persson, Olle Högjer m.fl.).

GRÖNGÅLLING

Häckningar i område 2: 1 häckning Thisgården, Gräv, Gagnef kn (Anders Dahlöf). I häckning Sunnanång, Leksands kn (Staiffan Möller). Några häckfynd brukar rapporteras årligen i område 2.

VITRYGGIG HACKSPETT

I häckning Avesta kn samt 1 häckning Hedemora kn (Mats Forslund, Lars Johansson). 1 hane på annat revir februari-maj, Avesta kn samt 1 hona på annat revir våren Hedemora kn (Mats Forslund, Lars Johansson m.fl.). 1 hona 6.5 Hinsen, Falu kn (Christer Carlenius). Nedgången fortsätter med 1 häckning mindre än under 88. Det är numera bara i Avesta och Hedemora arten finns regelbundet i. Lokalen i Smedjebackens kn stod i år tom. Noterbart är att det där fanns en spillkråka med en trumning identisk vitryggens som stundtals lurade flera erfarna inventerare.

MINDRE HACKSPETT

5 häckningar inrapporterade. Fyndet härrör från Borlänge, Leksand samt Idre. I fortsättningen vill lrk ha in samtliga fynd av arten, för att bättre skapa oss en bild av artens status i landskapet.

TRETÅGIG HACKSPETT

25 häckningar rapporterade fördelade på 4 i Gagnefs kn och 1 i Malungs sn. 22 övriga fynd vilket är 8 fler än 88. I norra Dalarna uppges arten ha ökat antagligen på grund av senaste tidens stormfällan och snöbrott. (Bengt Oldhammer). Årets fynd var fördelade på Borlänge:2, Falun:1, Ludvika:4, Leksand:1, Malung:4, Mora:3, Säters:1, Vansbro:2, Älvdalen:2.

TRÄDLÄRKA

I sj 16.6-2.7 Rossen, Avesta kn (Peter Dahlin, Åke Persson). 1 fynd är lika lite som 88. Lokalen är dock en annan.

SÅNGLÄRKA

Vinterfynd: 1 ex 3.12 Galgberget, Falu kn (Hans Malmsten, Lars Wallström). Vinterfynd av arten är mycket ovanliga.

BACKSVANA

Inrapporteringen av kolonier är mycket bristfällig. Under året bara 6 rapporter med totalt 465 bohåll inkomna. Största kolonien innehöll 150 bohåll. Bättre rapportering efterlyses.

RÖSTROPICIG PIPLÄRKA

I ex 13.5 Hövran (Jan Forslund). 1-2 ex 29.7 Hörksbyn, Södra Hörken (Bertil Rahm). 1 ex 26.8 Hansjö, Orsa kn (Thomas Jågas). 1-5 ex 26.8-6.9 Frånbyviken/Tisken (Fredrik Friberg). En rejäl uppträppning av antalet fynd. Antalet

i Falun svåruppskattat. Som mest sågs 3 ex samtidigt, men det kan ha rört sig om betydligt fler ex än 5 totalt. Lagg märke till datumet på Hörksbyfyndet. Tillägg 1988: 1 ex 13.5 Holen, Orsa kn (Lars Bruks). Med detta fynd blev det 2 under 88. Blögg vårfynd.

FORSÄRLA

2 häckningar rapporterade de 6:e och 7:e i landskapet. Lokalerna var Åran, Malungs sn (Juhani Vuorinen) samt Grängshammarån, Sätters kn (Stellan och Tockel Hedgren) Vid den första lokalen ringmärktes 5 pull. I övrigt 5 fynd. 1 hane 28.5 Rotensnaget, Älvdalens sn (Lars-Göran Hansson). 1 hona 25.6 Grängshammarån, ej vid häcklokalen (Jan Forslund). 2 juv Säterdalen, Sätters kn 28.6 (Jan Forslund). 1 ex 1.7 Ljustern, Sätters kn (Bernadt Larsson). 2 ex juli Torås, Lima sn (Torå Nilsson). 1 ex 6.9 Jan-Matts dammen, Ludvika kn (Pelle Adenäs). Unga fåglarna i Säterdalen kan ju indikera ytterligare en häckning. Uppträdandet är över det normala som brukar ligga på 1-2 per år.

SÄDESÄRLA

Sent höstfynd: 1 ex 20.10 Långslyttan, Hedemora kn. (Kjell Möller). Oktoberfynd är ovanliga i landskapet.

SIDENSIVANS

Arten uppträdde mycket talrikt under perioden oktober- december. Flockar på 300-400 ex var inte ovanliga. Största rapporterade flocken var 2000 ex vid Vansbro (Rune Berg, Jan-Olov Granberg).

STRÖMSTARE

80 häckningar rapporterade vilket är ungefär 10 gånger fler än under de senaste åren. Vi har ju länge misstänkt att arten varit förbisedd som häckfågel i Dalarna och här kom nu beviset på att detta antagande var riktigt. Över 60 häckningar härrör från Johani Vuorinens projektarbete inom Malungs och Älvdalens kommuner. Kommunfördelningen var: Älvdalen:43, Malung:24, Vansbro:4, Leksand:6, Falun:1, Ludvika:1, Borlänge:1. Frågan är ju nu om den är lika vanligt förekommande i de östra delarna av landskapet. I sydvästra delarna endast 1 obs under häcktid: Säterdalen, juli-augusti. Om något är kanske vi kan ha såpass bra uppfattning om artens status att den kan plockas bort ur rapportlistan.

GÄRDSMVG

2 häckningar rapporterade samt 17 fynd under häcktid. Helt i linje med de senaste årens rapporter.

NÅRTERGÅL

I häckning konstaterad vid Nordanö, Avesta kn (Mats Forslund, Joakim Ehms) Faktiskt första konstaterade häckningen trots att det är helt uppenbart att den häckar i de sydvästra delarna sedan flera år. I övrigt 39 sj fåglar under perioden 14.5-22.6. Avesta kn:17, Hedemora kn:10, Borlänge kn:7, Smedjebackens kn:3, Ludvika kn:1, Leksands kn:1. En klar ökning sedan 88. Noterbart är att inget fynd gjordes i Sätters kn.

SVART RÖSTUJART

I hane 28.3 Norn, Hedemora kn (Per Linder). 1 par 4.7 Syrafabriken, Falu kn (Sten-Erik Bohlin). 1 hona 10.8 Hörksbyn, Södra Hörken (Bertil Rahm). 1 hane 13.8 Centrala Smedjebacken (Håkan Dahlström). Syrafabriken framstår som en allit säkrare lokal för arten. I år inget fynd från ABB i Ludvika. Dock sågs troligen 1 hane i en villaträdgård i närheten under maj.

RINGTRAST

I hane 14.4 Säterdalen, Sätters kn (Jan Forslund). 1 hona 15.4 Leran (Pelle Adenäs). 1 hane 16.4 Övre Lunån, Vika, Falu kn (Gunnar Ahlin). 1 hane 22.4 Nyckelmynren, Ludvika kn (Yngve och Christina Hareland). 1 ex 23.4 Lindånget (Thomas Jågas, Lars Hansson). 3 hantar 26.4 Kanotstation, Torsång, Borlänge kn (Sten-Erik Bohlin). 1 hona 29.4 Vasstjärn, Holmsjöområdet (Hans Hedén, Sune Norström). 1 ex 4.5 Snåbåtshamnen, Orsa (Lars Hansson). 1 hona 8.7 Västra Berget, Malungs sn (Bror-Erik Larsson). 8 fynd under värsträcket är helt i linje med de senaste åren. Fyndet under häcktid i Malung är en bra bit söder om det normala häckområdet.
Tillägg 1987-88: 1 hane 2.5.87 samt 4.5.88 Lidén, Älvdalens sn (Erik Andersson).

RÖVINGSTRAST

Vinterfynd: 1 ex 18.12 Britsarvsskolan, Falun (Predrik Friberg, Johan Lindholm). 1 ex 19-23.12 Kåbäck, Orsa kn (Lars Hansson, Thomas Jågas). Många rövvingar var kvar långt in i november, bland de stora flockarna av björktrast och sidensvans.

GRÅSHOPPSSÅNGARE

Totalt 47 sj vilket är 17 fler än 88. Fördelningen var: Avesta: 2, Hedemora: 6, Säter: 1, Borlänge: 27, Smedjebacken: 1, Ludvika: 2, Falun: 3, Leksand: 2, Vansbro: 1, Orsa: 2. Borlänge håller ställningen som den gråshoppstättaste kommunen. Vårfur är den så fåtaliga i Avesta och Hedemoratrakten? Förhoppningsvis kommer Irik nattsångarinventering att ge svar på en del frågor.

Tillägg 1984: 1 sj 2.6 Stimmerbytta, Smedjebackens kn (Olle Höjer). Detta gör ytterligare ett fynd till de ca:50 under året, och det 2:a i Smedjebackens kn.

FLODSÅNGARE

Totalt 16 sj vilket är högsta noteringen någonsin och 9 fler än 88. Fördelningen var: Avesta: 2, Hedemora: 2, Säter: 2, Borlänge: 2, Smedjebacken: 2, Falun: 1, Gagnef: 1 samt Leksand: 3.

KÄRRSÅNGARE

I häckning konstaterad även i år i Borlänge kn (Sune Norström). 8:e häckningen i landskapet varav 6 nu har gjorts i Borlänge. I övrigt 27 sj mellan 27.5-22.7. vilket är 2 färre än 88. Fördelningen var: Hedemora: 3, Säter: 4, Borlänge 8, Smedjebacken: 6, Falun: 2, Leksand: 2 samt Orsa: 2.
Tillägg 1988: Ytterligare 3 sj i Smedjebackens kn gör 4 inom kommunen och 29 sj totalt.

RÖRSÅNGARE

Fynd i område 1 samt västerdalarna: 4 sj 19-20.5 Lisjön (Pelle Adenäs m.fl) 2 sj 3-6 Lindånget. (Lars-Göran Hansson). Fynd på samma lokaler som under 88.

TRASTSÅNGARE

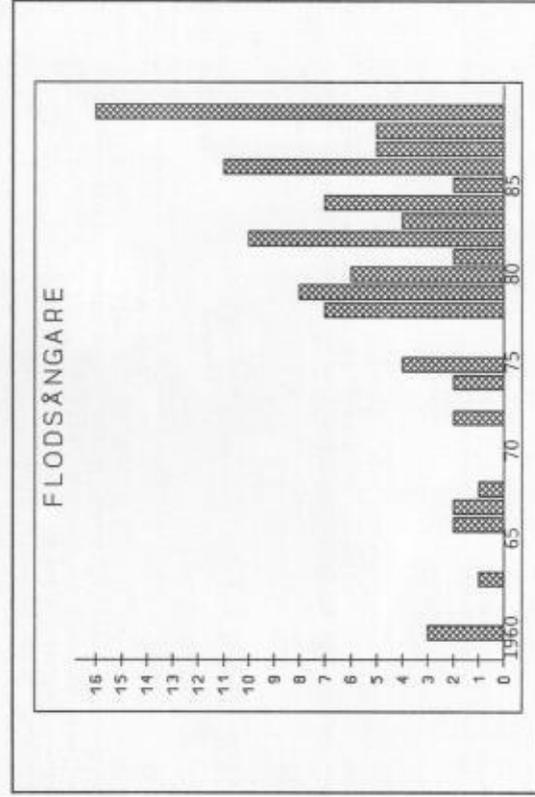
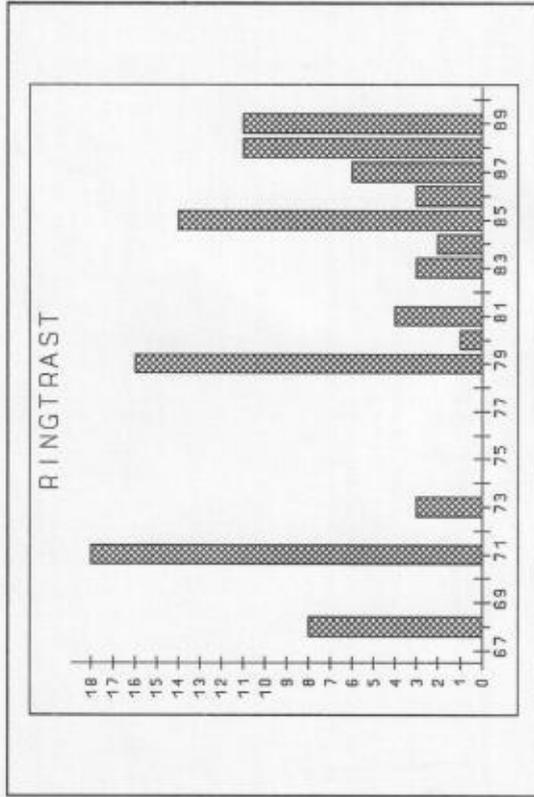
1 sj 17.6 Åsarn, Fors, Avesta kn (Mats Forslund, Malin Ingvar-Nilsson). 13 fyndet i landskapet.

HÄRMSÅNGARE

Fynd i område 1: 1 ex 2.7 samt 8.7 Åsen, Älvdalens sn (Lars-Göran Hansson). Några fynd rapporteras från norra Dalarna varje år, varvid Åsen verkar vara en av de säkraste lokalerna.

GRÖNSÅNGARE

Fynd i område 1: 1 ex 28.5 samt 18.6 Åsen, Älvdalens sn och 1 sj 17.6 Myckeln (Lars-Göran Hansson).

MINDRE FLUGSNAPPARE

1 hane, utfärgad 18.5 Tombacken, Snedjebackens kn (Pelle Adenäs). 1 sj 23.5 Mellanberget, Vansbro kn (Lars-Erik Nilsson). 1 hane 23.5 Rog, Falu kn (Sten-Erik Bohlin). 1 sj 2.6 Långsjön, Borlänge kn (Bo Eriksson). 1 hane, utfärgad 6-9.6 Sörvik, Ludvika kn (Jan-Olov Hermansson, Thordild Jonsson, Jesper Jönsson). 5 fynd ligger på nivå med de senaste åren.

STJÄRNES

Nyssa Flygga kullar eller häckningar är rapporterade från Orsa kn, 2 st samt Malungs sn 2 st. En stor flock noterad 9.7 Rista, Gagnef innehållande 50-60 ex (Conny Trogen).
Tillägg 1985: Fynd i område 1: 4 ex 2.1-2.4 Liden, Älvdalens sn (Erik Andersson).

LAPPVES

Från artens normala utbredningsområde i Idre sn endast 1 rapport. 1 ex 4.7 Hävlingen (Jesper och Torbjörn Jönsson). Dessutom en sydlig obs: 1 ex 5.2 Lokusmossen, Vansbro kn (Torbjörn Ryneus) Enligt lokalpressen även anträffad i Mora under vårvintern men någon rapport har ej inkommit därifrån.

PUNGVES (0,1)

1 ad hane 25.5 Hovran (Seppo Haavisto) Fågeln upptäcktes ivrigt lockande i strandzonen. Fyndet, som var det första i landskapet var mycket väntat efter artens explosionsartade frammarsch under våren.

VARFÅGEL

Häckningar konstaterade vid 5 lokaler, alla inom Lina och Malungs sn. (Börje Flygar, Bror-Erik Larsson, Harry Hedman).

LAVSKRUIKA

Fynd i område 2 och 3: En häckning konstaterad vid Annabäcken, Malungs sn (Bror-Erik Larsson). I övrigt funnen vid 17 tillfällen fördelade på: Malungs sn: 9, Vansbro kn: 4, Leksands kn: 3 samt Falu kn: 1. En fyndbild helt i linje med de senaste åren.

NÖTKRÅKA

Fynd utanför Garpenbergområdet: 1 ex 5.8 Sörbo, Hovran (Berndt Söderlund). 1 ex 20-30.9 Ludvika gård (Niklas Lidén, Pelle Adenäs). 1 ex 25.10 Hedemora stad (Jan-Erik Westlund). 1 ex 23-27.11 Svinö, Hedemora kn (Per-Inge Josefsson). Fynden i Hedemoratrakten härrör säkerligen alla från Garpenbergpopulationen. Exemplaret vid Ludvika uppträdde mycket oskyggt och man kan därför misstänka att den tillhörde den smalnåbbade rasen.
Tillägg 1988: 1 ex oktober Aseby, Borlänge kn (Bo Eriksson).

SMALNÅBBAD NÖTKRÅKA

1 ex kontrollerades 29.8 vid Hässeltn, Garpenberg, Hedemora kn (Mats Forslund, Joakim Ehrs).

SOMMARGYLING

Tillägg 1986: 1 sj 23.6 Kopparbo, Snedjebackens kn (Tommy Lennartsson). Enda observationen av arten detta år och det första för kommunen.
Tillägg 1988: 2 ex (1 sj utfärgad hane samt 1 utfärgad bredvid) 27.5 Norrdalen, Sätters kn (Lars Johansson).

PILFINK

Fynd i område 1: 1 ex Älvdalens kyrkby samt 4 ex Åsen, Älvdalens sn (Jan Hansson). Andra året nu som 4 ex uppehåller sig vid Åsen hela året. 87 sågs 6 ex där tillfälligt och 86 genomfördes en häckning.

Mindre flugsnappare. Foto Tero Niemi.

STRELTITS

3 ex 4.4 Islingsby, Borlänge kn (Eddire Hodi). 4 ex 8.6 Östansjö, Falu kn (Olle Ekman). 2 ex 8.11 Övre Medvåga, Borlänge kn (Håkan Sandin). 1 ex 11.11 Vika strand, Falu kn (Lars Wallström). 6 ex 20.11 S.Industriområdet, Borlänge kn (Lars-Erik Nilsson). 1 ex 9.12 Högberget, Ludvika kn (Pelle Adenäs). I vanliga fall görs 2-3 fynd av arten årligen. Datumerna är typiska med flest fynd under senhöst-vinter.

HÄMFLING

Fynd under häcktid: 1 häckning Lusmyren, Borlänge kn (Bo Eriksson). 1 par hela sommaren Becka, Sätters kn (Stig-Åke Svensson)
Fynd i Bergslagen: 1 ex 15.4 Sannansjö, Ludvika kn (Pelle och Anette Adenäs). 1 par 25.5 Hågge, Smedjebäckens kn (Sören Karlsson). 1 hane 13.7 samt 2 ex 10.9 Hötjärn, Ludvika kn (Bertil Rahm, Thorild Jonsson, Jesper Jönsson). Inga fynd inkomna från område 1 eller 2.

VINTERHÄMFLING

50-60 ex 24.1 Rista, Gagnefs kn (Conny Trogen). 1 ex 28.3 samt 3 ex 15.4 Sannansjö, Ludvika kn (Bertil Rahm, Pelle Adenäs). Ca:40 ex 6.4 Svinösjön (Jan Forslund). 10 ex 9.4, 6 ex 15.4, 1 ex 16.4, 1 ex 18.4, 12 samt 52 ex 23.4 Hovran (Jan Forslund, Bengt Persson, Torbjörn Jansson). 6 ex 10.4 samt 11 ex 23.4 Lindången (Bengt Oldhammer, Thomas Jågas, Lars Hansson). Ca:100 ex 12.4 Heden, Lina sn (Börje Flygar). 5 ex 30.4 Österbyn, Falu kn (Olle Ekman). 3 ex 12.11 Lusmyren, Borlänge kn (Bo Eriksson). Rikligaste förekomsten på länge, med stark koncentration till april. Lägg märke till den stora flocken i januari vid Rista.

SNÖSITKA

1-4 ex 8-26.1 Slätta, Falu kn (Fredrik Friberg, Stefan Svensson). 1 ex 4.3 Islingsby, Borlänge kn (Yngve Johansson). 1 ex 9.4 Hälla, Hovran (Bengt Persson)

HÄMFLINGSSÄBB

Minst 1 ex 19.11 Slätta, Falu kn (Fredrik Friberg) Fynd nummer 22 i landskapet.

Tillägg 1988: 1 par 18-19.3 Östfjället, Transtrand, Malungs sn (Yngve Carlström)

ROSENFINK

Fynd i område 1: Flera sj juni-juli Asen, Älvdalens sn (Jan Hansson). 1-2 sj 9.6 Myckeln (Lars-Göran Hansson). 1 sj 22.6 Idre by, Idre sn (Bertil Björklund) Även för denna art framträder Åsen som en utpost i norr. Fynd i Idre sn är ej årliga.

TALLBIT

Under vintern 89/90 uppträdde arten mycket rikligt. Flockar upp till 80 ex noterades. Vi får gå tillbaka till vintern 76/77 för att hitta något liknande.

STENKNÄCK

Häckning konstaterad vid Grängshamar, Sätters kn (Berndt Larsson). En sannolik häckning även vid Hammarbacken, Ludvika kn (Bertil Rahm) samt i Grängsberg, Ludvika kn (Bertil Rahm). Regelbundna observationer under hela året i Borlänge, Sätters och Ludvika kn, förutom vid de ovan nämnda lokalerna. Mera tillfälligt observerad i Hedemora kn, Falu kn, Gagnefs kn samt Leksands kn. En klar ökning av antalet fynd, jämfört med föregående år.

SNÖSPARV

Fynd under häcktid: 2 ex 27.6 Nipfjället, Idre sn (Bertil Rahm m.fl).

ORTOLANSPARV

Fynd utanför Dalälvsområdet upp till Siljan: 2-3 sj Kallbolsfloten, Orsa kn (Yngve Elfving). Häckning konstaterad Långtjärnarna, Malungs sn (Bror-Erik Larsson). Inom Falu kn 4 ex hörda under häcktid (Mats Jansson, Olle Ekman). Dessutom en häckning rapporterad från Gagnef (Bo Eriksson) resp Leksand (Gunnar Lind). Inom Leksand kn uppges arten vara sällsynt i jordbruksmiljö men sparsam i hyggesmiljö. (Sören Stenberg, Gunnar Lind).

VIDESPARV

Konstaterade häckningar gjorda i Särna sn, 2 st, Mora kn, 1 st, Malungs sn, 2 st samt Leksands kn, 1 st. I övrigt är 15 fynd noterade. 5 vårfynd, 4 höstfynd samt 6 under häcktid.

Stenknäck. Foto: Svante Joelsson.